

PROJECTE
LINGÜÍSTIC DE
CENTRE

Institut de Tremp

ÍNDEX

1. Anàlisi de context	2
1.1 Alumnat.....	2
1.2 Entorn	2
2. Oferta de llengües estrangeres.....	3
2.1 Llengua anglesa.....	3
2.2 Llengua francesa.....	3
3. Objectius en relació a l'aprenentatge i l'ús de les llengües	3
4. Criteris metodològics i organitzatius per a l'aprenentatge de les llengües	5
5. Recursos i accions complementàries.....	7
5.1 Recursos complementaris	7
Aula d'acollida	7
5.2 Accions complementàries.....	8
Mobilitat i intercanvis amb altres centres	8
Concursos i trobades.....	8
6. Comunicació interna i relació amb l'entorn	8
7. Qualificació professional dels docents	9
8. Difusió del projecte lingüístic de centre.....	10

1. Anàlisi de context

1.1 Alumnat

Els alumnes de l'INS de Tremp són majoritàriament de Tremp i els pobles de les rodalies. A més, també hi ha alumnes provinents d'altres pobles de Catalunya, de la resta de l'estat i de fora de l'estat. La majoria d'aquests alumnes provinents d'altres zones han estat escolaritzats a Catalunya durant l'Educació Primària.

El nombre d'alumnat nouvingut és cada vegada més baix degut a les circumstàncies econòmiques. La procedència d'aquests alumnes és molt diversa, però amb predomini dels/les alumnes de: Marroc, Gàmbia, Amèrica del Sud i l'Europa de l'Est.

El català és la llengua majoritària entre l'alumnat de l'INS de Tremp que cursa ESO i Batxillerat. Per contra, entre l'alumnat de cicles formatius l'ús del castellà és majoritari perquè molts d'aquests alumnes no han passat per un projecte d'immersió lingüística perquè molts són adults (militars i immigrants) que s'han incorporat al sistema educatiu per tal de millorar la seva formació.

1.2 Entorn

El centre es troba situat a la comarca del Pallars Jussà, una zona en la qual la llengua catalana té un ús habitual molt important. Tot i que, l'existència de l'Acadèmia Bàsica de Suboficials a la comarca ha fet que tradicionalment el castellà tingui força presència en la vida quotidiana.

Durant els últims anys també han arribat força ciutadans procedents de diversos llocs d'Europa i d'arreu del món. Molts dels quals són de l'Amèrica llatina, això ha contribuït a l'augment de l'ús del castellà com a llengua vehicular en alguns sectors de la societat trempolina.

2. Oferta de llengües estrangeres

2.1 Llengua anglesa

L'institut oferta com a primera llengua estrangera la llengua anglesa, que es cursa des de 1r d'ESO fins a 2n de Batxillerat. Aquesta matèria és comuna en tota l'etapa educativa, a l'ESO es cursen 3 hores setmanals a 1r, 3r i 4t i 4 hores a 2n. A Batxillerat es cursen 3 hores setmanals. Als cicles 3 hores els de Gestió administrativa i Sistemes microinformàtics i xarxa; 2 hores cada curs els d'Administració i finances; 3 hores a 2n els d'Atenció a persones en situació de dependència i 3 hores els d'electricitat.

2.2 Llengua francesa

La segona llengua estrangera del centre és el francès. Aquesta és una matèria optativa durant els 4 cursos d'ESO i a 1r de Batxillerat. S'intenta que tots els alumnes que comencen aquesta optativa la continuïn al llarg de tota l'ESO i, en alguns casos, a Batxillerat.

En horari extraescolar, si l'AMPA ofereix alguna activitat que promogui i aprofundeixi les llengües estrangeres, el centre s'hi implica positivament.

3. Objectius en relació a l'aprenentatge i l'ús de les llengües

Els objectius són els proposats en el model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. Aquest és un model educatiu plurilingüe i intercultural que es concreta en els següents objectius:

- Proporcionar a l'alumnat una competència plurilingüe i intercultural que garanteixi, en acabar l'educació obligatòria, un bon domini de les llengües oficials, català, castellà i un grau de competència suficient en una o dues llengües addicionals, i la capacitat de convidaure en una societat multilingüe i multicultural.
- Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua de referència del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.

- Capacitar els alumnes per utilitzar totes les llengües del seu repertori individual per al gaudi i la creació estètica, per a l'anàlisi crítica i l'acció social a través del llenguatge, i per actuar de manera ètica i responsable en qüestions d'importància local o global.
- Desenvolupar en l'alumnat la capacitat d'utilitzar la seva competència plurilingüe per processar informació vehiculada en diferents llengües amb l'objectiu de construir coneixement nou.
- Fer presents en el centre les llengües i cultures dels alumnes d'origen estranger, afavorir-ne el reconeixement, destacar-ne el valor cultural i econòmic, i promoure'n la integració educativa.
- Despertar en els alumnes la curiositat per altres llengües i cultures, proporcionar-los coneixements sobre com són i com funcionen i afavorir la seva autonomia per aprendre-les al llarg de tota la vida.

Tenint en compte aquests objectius i d'acord amb el marc normatiu vigent:

- La llengua catalana és la llengua de referència i la utilitzada en els àmbits docent, administratiu i de comunicació.
- Les llengües curriculars (català, castellà i estrangeres) es tracten com a llengües d'aprenentatge i vehiculars de continguts durant el temps lectiu i escolar.
- Les llengües no curriculars, en especial quan són llengües de l'alumnat i de les famílies d'origen estranger, tenen un paper integrador i d'equitat a través de la sensibilització, el respecte, el reconeixement i l'obertura cap a l'aprenentatge de totes les llengües.
- L'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat d'origen estranger es desenvolupa en llengua catalana d'acord amb les mesures específiques següents: pla d'acollida, aula d'acollida i suport lingüístic i social. Aquests alumnes disposen d'un pla individualitzat que adapta el currículum a les seves necessitats immediates d'aprenentatge i que avalua els seus processos d'aprenentatge amb relació als objectius del seu pla individualitzat i a les adaptacions del currículum.

- Per a la resta d'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu es planifiquen les mesures i suports i es determina en el pla individualitzat quins seran els criteris mitjançant els quals s'avaluarà l'assoliment de la competència lingüística i comunicativa.

4. Criteris metodològics i organitzatius per a l'aprenentatge de les llengües

L'aprenentatge de les llengües és responsabilitat del professorat de totes les matèries. Tot el claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi un bon nivell d'expressió i comprensió lingüística l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita en suports didàctics, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

Les 2 línies de l'ESO es desdoblen en 3 grups classe flexibles per poder atendre millor la diversitat i aconseguir un aprenentatge més personalitzat.

Els alumnes nouvinguts, un cop feta la seva acollida inicial, estan a l'aula d'acollida per poder rebre una atenció personalitzada que els permeti iniciar o continuar el procés d'aprenentatge de les dues llengües oficials. Progressivament es van incorporant a l'aula ordinària on continuen rebent suports que els ajuden a assolir l'èxit educatiu. Tots aquests alumnes tenen un PI i són avaluats seguint els criteris que s'hi estableixen.

Els alumnes tenen la possibilitat d'utilitzar l'anglès com a llengua vehicular en altres matèries no lingüístiques. Per exemple, a Visual i Plàstica de 4t d'ESO, en funció de l'alumnat que la tria, s'utilitza com a llengua vehicular; en els altres cursos de visual i plàstica es fa sempre almenys un tema en anglès. A Ciències Socials i Ciències Experimentals es fan algunes unitats didàctiques en anglès durant el curs; també s'utilitza material audiovisual en anglès i/o subtitulat sempre que calgui.

Per tal de garantir la competència educativa en castellà al final de l'ESO, a part de cursar la matèria de llengua castellana, també s'utilitza com a llengua de comunicació oral en algunes matèries no lingüístiques (Matemàtiques, Ciències Experimentals i Educació Física). En aquestes matèries però el material que s'utilitza és en català.

El centre fa activitats per tal de promoure l'hàbit lector entre els alumnes:

- 1r i 2n d'ESO: participen en el projecte Pallars Lector tant en català com en castellà.
- Tots els altres cursos tenen almenys una lectura obligatòria en català i una altra en castellà cada trimestre, a més d'altres voluntàries.
- El centre participa activament i treballa conjuntament amb la biblioteca pública Maria Barbal en activitats de foment de la lectura i accés a la informació. S'assisteix a totes les exposicions que organitza la biblioteca i es fa difusió de les activitats que promou.
- A final de curs fan una xerrada per cada curs per recomanar lectures de cara a l'estiu.
- La biblioteca pública ve al centre un cop al mes a fer una parada de llibres, revistes i material audiovisual per tal que els alumnes en puguin fer préstec. En la realització d'aquesta activitat hi participen alumnes de 3r o de 4t d'ESO.
- També es promou la participació voluntària dels alumnes d'ESO en el premi "Protagonista jove". Aquests alumnes es constitueixen en club de lectura per poder participar-hi.
- També es participa en el certamen de "lectura en veu alta".

Pel que fa al treball de la competència oral es fan activitats de comprensió i producció oral, tant en les matèries lingüístiques com en les no lingüístiques. Aquestes activitats formen part de les programacions.

En totes les matèries lingüístiques s'utilitzen les TIC per fer activitats d'aprenentatge. En el cas dels alumnes d'Aula d'acollida utilitzen tot el material disponible a la xarxa.

En les reunions d'equip docent es fan propostes per fer un tractament integrat de les llengües i poder treballar les competències lingüístiques des de totes les matèries. I en les reunions de Departament es coordina el tractament conjunt de les estructures comunes i els mecanismes de transferència dels aprenentatges d'una llengua a les altres.

5. Recursos i accions complementàries

5.1 Recursos complementaris

Aula d'acollida

És el recurs destinat a atendre els alumnes nous en el moment de la seva incorporació al sistema educatiu a Catalunya, l'alumnat rep una atenció personalitzada que li permet iniciar o continuar el procés d'aprenentatge de les dues llengües oficials. És una aula oberta que promou l'aprenentatge de la llengua i l'acollida en el context d'una escola inclusiva. Des del primer moment tots els alumnes s'incorporen algunes hores al grup ordinari per tal d'afavorir la integració i la immersió lingüística, aquestes hores van augmentant en funció de l'aprenentatge i el domini de les noves llengües.

Tots els alumnes tenen un pla individualitzat (PI) en el qual figuren les mesures i suports que reben per poder accedir al currículum així com els criteris d'avaluació. També es preveu facilitar el suport emocional, relacional i de pertinença així com afavorir la capacitat de construir una identitat múltiple. Això s'aconsegueix fent que les seves llengües d'origen es facin visibles en activitats del centre com el dia de Sant Jordi.

5.2 Accions complementàries

Mobilitat i intercanvis amb altres centres

Els intercanvis, la col·laboració entre centres i les estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat.

El nostre centre organitza els següents intercanvis escolars:

- A 3r i 4t d'ESO s'organitza un intercanvi presencial amb un centre de Saint – Affrique, a França. Es pretén potenciar l'ús del francès a partir de situacions reals de comunicació.
- A 1r de Batxillerat científic s'organitza un intercanvi amb un centre de Bèlgica, de parla anglesa. El que es pretén és potenciar l'ús de l'anglès i millorar la competència lingüística.
- Per 1r de Batxillerat de Lletres es realitza un intercanvi amb un centre de Polònia. La llengua de relació entre els alumnes és l'anglès.

Concursos i trobades

Es fomenta la participació de l'alumnat en tot tipus de concursos i trobades, tant en català, castellà, francès o anglès.

També s'assisteix a representacions teatrals, conferències i tallers en les diferents llengües. Tant poden fer-se a l'institut com a fora.

6. Comunicació interna i relació amb l'entorn

La llengua de comunicació habitual és la llengua catalana. Tots els textos que es fan servir per a comunicar-se entre els diferents sectors educatius l'utilitzen. Tota la documentació del centre és en català. Aquesta documentació es difon, es revisa i s'actualitza periòdicament, i, sobretot, es té en compte en totes les actuacions quotidianes.

La documentació elaborada des de secretaria, direcció o qualsevol departament, tant si té una projecció interna com externa, es redacta en català, però respectant

el dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest cas es fa un format bilingüe català / castellà.

A més a més, en el cas que es detecti una manca de coneixement de la llengua per part d'algunes famílies, excepcionalment i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, els comunicats seran bilingües català i una llengua que coneguin les famílies nouvingudes.

S'utilitzarà la llengua catalana en el contacte amb les famílies, entenent que aquesta pràctica facilita la integració d'aquelles que no tenen l'idioma català com a propi. Les entrevistes personals: reunions de pares, tutories... tenen com a llengua vehicular el català o el castellà per tal d'aconseguir una eficàcia comunicativa. En alguns casos es pot utilitzar el francès o l'anglès. Quan la família desconeix qualsevol d'aquestes llengües, perquè no n'és cap la seva llengua materna o adquirida com a segona llengua a l'escola, cal recórrer a ajuts interns del propi centre: algun alumne de confiança del centre que fa de traductor.

En tot moment s'evitarà que la utilització de la llengua catalana pugui ser motiu d'exclusió de famílies que desconeguin aquest idioma.

Pel que fa a les activitats extraescolars el centre vetllarà perquè les persones responsables d'aquestes activitats (tallers organitzats per l'AMPA, monitors de l'Esport a l'escola, etc....) segueixin els criteris que s'han establert en el Projecte Lingüístic: s'adreçaran normalment a l'alumnat en català i vetllaran perquè la comunicació de l'alumnat sigui també en català.

7. Qualificació professional dels docents

Tot el professorat està capacitat per donar les seves matèries en llengua catalana, alguns també tenen la formació i l'acreditació per donar-les en anglès o francès. Això permet que hi hagi professors que donin part de la seva matèria o alguna optativa en una d'aquestes llengües o que ho puguin fer si cal.

Les matèries de l'àmbit lingüístic s'imparteixen utilitzant la llengua que els és pròpia.

El professorat participa en activitats de formació del Departament com el programa Ara escric per tal de millorar el domini de les llengües curriculars.

8. Difusió del projecte lingüístic de centre

El Projecte lingüístic es comparteix amb tota la comunitat lingüística a través del Consell escolar i de la pàgina web del centre.